

Primjeri nepravilnosti u korištenju fondova EU-a

Kohezijska politika EU-a

▪ Nepravilnosti u javnoj nabavi:

- primjena protupravnih i/ili diskriminirajućih kriterija odabira i/ili kriterija dodjele u postupku nadmetanja (*npr. postavljanje uvjeta koji strane državljanke stavljaju u nepovoljniji položaj*);
- značajna izmjena elemenata ugovora sadržanih u obavijesti o dodjeli ugovora ili natječajnoj specifikaciji (*npr. kašnjenje u dostavi bankarske garancije; rok za izvršenje radova definiran u ugovoru dulji nego onaj naveden u Dokumentaciji za nadmetanje; zamjene ključnog stručnjaka; uvođenje novih pod-izvoditelja i sl.*);
- izrada diskriminirajućih tehničkih specifikacija (*npr. stavke u troškovniku upućuju na robnu marku bez navođenja izraza „ili jednakovrijedno“*);
- nedostatak transparentnosti i/ili jednakog postupanja tijekom ocjenjivanja ponuda (*npr. naručitelj nije tijekom postupka ocjene imao jednaki pristup prema svim sudionicima jer je od nekih tražio pojašnjenja i upotpunjenja u vezi s dokumentima, a od drugih ne*);
- nepravilnosti vezane uz kriterije odabira i predmet nabave (*npr. nedovoljan opis predmeta nabave; postavljanje kriterija odabira koji nisu relevantni za predmet nabave i nisu razmjerni predmetu nabave; propuštanje navođenja kriterija odabira u obavijesti o dodjeli ugovora i / ili kriterija dodjele (i njihovim ponderima) u obavijesti o dodjeli ugovora ili u specifikacijama; izmjena kriterija odabira nakon otvaranja ponuda, što rezultira neispravnim prihvaćanjem ponuditelja; dodjela dodatnih ugovora o radovima / uslugama / nabavi bez natječaja; umjetno cijepanje ugovora o radovima / uslugama / nabavi kako bi se izbjegli pragovi koji nameću primjenu složenijeg postupka nabave*);
- nedostatak objavljivanja obavijesti o dodjeli ugovora;
- izmjena dokumentacije tijekom ocjenjivanja; pregovaranje tijekom postupka dodjele;
- poziv na dostavu ponuda upućen samo jednom gospodarskom subjektu;
- nepoštivanje rokova;

- tajno dogovaranje između ponuditelja;
- **Nepravilnosti slijedom isplaćivanja troškova koji s obzirom na pravila sufinanciranja nisu trebali biti odobreni:**
 - Neprihvatljivi troškovi **bolovanja** – *npr. Korisnica mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa bila je na bolovanju u ukupnom trajanju od 5 dana (prema evidenciji rada za određeni mjesec) te joj je isplaćena novčana pomoć za razdoblje trajanja bolovanja. Međutim, s obzirom na odredbe Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, iznos novčane pomoći isplaćene za razdoblje trajanja bolovanja predstavlja neprihvatljiv trošak;*
 - Neprihvatljivi troškovi slijedom **raskida Ugovora**;
 - Neprihvatljivi troškovi zbog **kršenja uvjeta operacije** – *U provedbu operacije koja je usmjerena na brzu reakciju na nezaposlenost mladih, unutar 4 mjeseca od ulaska u nezaposlenost, kao Korisnik bila je uključena osoba koja je bila prijavljena kao nezaposlena osoba na Hrvatskom zavod za zapošljavanje dulje od 4 mjeseca, čime nije bio zadovoljen jedan od uvjeta operacije – da osoba dobije kvalitetnu ponudu za posao, daljnje obrazovanje, naukovanje, vježbeništvo ili obuku na poslu u roku od četiri mjeseca od ulaska u nezaposlenost;*
 - potraživana je naknada troška prijevoza koji **nije bio prethodno isplaćen**;
 - odobrenje troškova koji su **već bili odobreni** u nekom od prethodnih zahtjeva za nadoknadom sredstava;
 - odobreni troškovi za **pružanje usluge koja je neprihvatljiva za financiranje**;
 - **prekoračenje stavke proračuna**;
 - **istodobno primanje stipendija iz još jednog javnog izvora; odobravanje stipendije studentu koji je upisao mirovanje obveza;**
- **Pogreške izračuna** (*razlika obračunatih iznosa po pojedinim stavkama iz privremene situacije i obračunatih iznosa po istim stavkama iz okončane situacije; primjena krivog prosjeka u izračunu bodova za ostvarivanje praga na stipendiju*)
- **Aktivnost nije provedena ili je provedena djelomično**;
- **Nepoštivanje rokova u provedbi aktivnosti**;

Zajednička poljoprivredna politika EU-a

- **Površina zemljišta prijavljena** za potrebe programa ili mjera potpora je **veća od površine utvrđene** administrativnom kontrolom i kontrolom na terenu;
- **Korisnik je odustao od provođenja mjere** nakon što su mu odobrena i isplaćena sredstva – *Korisnik je sam podnio zahtjev za odustajanjem od provođenja mjere ili nije podnio Zahtjev za isplatu treće rate unutar tri godine od datuma pravomoćnosti Odluke o dodjeli sredstava;*
- Korisnik u trenutku podnošenja zahtjeva nije bio u potpunosti siguran u status ekološke proizvodnje prijavljenih površina pa je **aplicirao za pogrešnu mjeru i odobrena su mu sredstva za pogrešnu mjeru;**
- Korisnik je u Zahtjevu za isplatu dostavio **račune i dokaze plaćanja za robu i usluge koje se ne temelje na stvarno izvršenim uslugama i isporučenim dobrima**, odnosno ne temelje se na stvarno nastalom poslovnom događaju;
- **Korisnik nije poštovao uvjete vidljivosti;**
- **Umjetno stvaranje uvjeta radi ostvarivanja višeg iznosa potpore ili većeg broja bodova na listi prihvatljivih primatelja potpore:**
 - *prilikom podnošenja Zahtjeva za potporu namijenjenu mladim poljoprivrednicima kao odgovorna osoba Korisnika bila je imenovana osoba koja zadovoljava definiciju „mladog poljoprivrednika“. Međutim, tijekom provedbe operacije odgovorna osoba je promijenjena čime su prekršeni uvjeti za ostvarivanje prava na potporu;*
 - *Korisnik je „umjetno“ održavao minimalni broj članova, otvarajući i zatvarajući subjekte i dijeleći resurse između njih s ciljem ostvarivanja prava na potporu jer je jedan od uvjeta prihvatljivosti za potporu bio taj da Korisnik ima status proizvođačke organizacije, a da bi imao taj status, treba imati minimalno 7 članova;*
 - *Korisnik–kupac odnosno odgovorna osoba Korisnika–kupca je svom ocu – odgovornoj osobi trgovačkog društva–prodavatelja (s kojim stanuje na istoj adresi), odnosno njegovom trgovačkom društvu kao prodavatelju zemljišta i rabljenog traktora na njegov račun platio iznos kojim je opravdao traženje potpore za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima gdje su krajnji uživatelji zapravo članovi iste obitelji, odnosno odgovorna osoba Korisnika–kupca i njegov otac odgovorna osoba trgovačkog društva–prodavatelja);*

- *Korisnik (trgovačko društvo) sklopio je Ugovor o zakupu zemljišta s fizičkom osobom koja je ujedno i odgovorna osoba i jedini vlasnik Korisnika (trgovačkog društva), odnosno utvrđeno je da je zakupodavac ista osoba kao i zakupoprimac. U predmetu Korisnika (trgovačko društvo) dio ulaganja odnosilo se upravo na zakup zemljišta u određenom iznosu koji je činio 44,56% udjela od ulaganja u dugotrajnu imovinu. Na ovaj način je jedna osoba sama sebi kao davatelju usluge zakupa zemljišta na svoj račun platila određeni iznos (bankovni Izvadak o stanju i prometu) kojim je pravdala traženje potpore za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima gdje je krajnji uživatelj iste, također ta osoba, s obzirom da je odgovorna osoba i jedini vlasnik Korisnika (trgovačkog društva).*

Zajednička ribarstvena i pomorska politika EU-a

- **pogreške izračuna** (*npr. Upravljačko tijelo je na pogrešan način provelo izračun potpore uzimajući u obzir najviše iznose potpore definirane Pravilnikom o uvjetima, kriterijima i načinu dodjele potpore u okviru jedne mjere. Iznos potpore dodijeljene za tu mjeru trebalo je oduzeti od stvarnog iznosa potpora izračunatog nakon primjene praga najvišeg iznosa potpore, a ne prije primjene toga praga.*)
- **dodjela sredstava za proizvod, vrstu, projekt i / ili aktivnost koji su neprihvatljivi za dodjelu sredstava:**
 - *pri obradi zahtjeva korisnika nije na odgovarajući način provedena usporedba ulaganja s ciljevima mjere slijedom čega većina troškova operacije iz Zahtjeva za isplatu nije bila u skladu s ciljevima mjere. Također, pojedine aktivnosti koje je korisnik naveo u Zahtjevu za potporu nisu se mogle jasno povezati s ciljevima mjere;*
 - *projekt nije bio prihvatljiv za financiranje u okviru mjere za koju je Korisnik aplicirao (fizička ulaganja u postojeću infrastrukturu ne smatraju se tržišnim mjerama povezanim s pronalaženjem novih tržišta i poboljšanjem uvjeta za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture);*
 - *neprihvatljivi izdatci po putnim nalogima radi pogrešnih obračuna troškova, neprihvatljivi izdatci za osoblje radi neprihvatljivosti dijela osoblja odnosno dijela troškova rada osoblja na operaciji, neprihvatljivi izdatci za koje nije osiguran dostatan trag i dokaz plaćanja i financijska dokumentacija te neprihvatljivi izdatci koji su nastali izvan razdoblja prihvatljivosti;*
 - *neprihvatljivi troškovi premije police osiguranja koja nije plaćena osiguravajućem društvu;*

- *Korisnik u Zahtjevu za potporu i Poslovnom planu nije naveo koja je svrha radova za koje traži potporu, na kojem pontonu se izvode radovi niti u koju vrstu prihvatljivih ulaganja spadaju. U stvarnosti su predmetni radovi izvedeni na pontonu na kojem je oprema za školjke, što nije prihvatljivo jer je korisnik u Zahtjevu za potporu naveo da ulaže u uzgajalište bijele ribe, a ne školjaka te mu navedeni trošak nije trebao biti odobren*